

**Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії

А. В. Красножон

17 квітня 2023 р.

**ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ РІВНЕМ «МАГІСТР»**

спеціальність 025 Музичне мистецтво

Пояснювальна записка

Фаховий іспит зі спеціальності 025 Музичне мистецтво у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Університеті Ушинського) здійснюється згідно із Законом України «Про вищу освіту» та Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» в 2023 році. Правила прийому на навчання до Університету Ушинського розроблено приймальною комісією Університету Ушинського (далі – приймальна комісія) відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році (далі – Порядок прийому), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2023 року № 276 та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28 березня 2023 року за № 519/39575.

Порядок проведення фахового іспиту

- Допуск до вступного випробування вступників здійснюється за умови наявності екзаменаційного листа та документа, який засвідчує особу (паспорта, свідоцтва про народження тощо);
- вступникам, дозволяється брати з собою необхідні для складання фахового іспиту канцелярські предмети, перелік яких рекомендований предметною екзаменаційною комісією, що проводить вступні випробування; присутність сторонніх осіб (батьків, викладачів, які не є членами відповідної екзаменаційної комісії) на вступному випробуванні заборонена;
- зміни у складі екзаменаційних комісій дозволяються тільки на підставі наказу ректора;
- фаховий іспит проводять не менше двох екзаменаторів, які оцінюють результати тестування вступника, засвідчуючи його своїми підписами в аркуші результатів вступних випробувань (екзаменаційному листі) та екзаменаційній відомості;
- голова екзаменаційної комісії засвідчує своїм підписом кожен з цих документів;

- екзаменаційні відомості повертаються відповідальному секретареві приймальної комісії у день проведення фахового іспиту, про що зазначається у журналі їх видачі і підтверджується підписом голови екзаменаційної комісії;

- допуск вступників до фахового іспиту здійснюється за умови наявності аркуша результатів вступних випробувань (екзаменаційного листа);

- фаховий іспит проводиться згідно з розкладом, затвердженим головою приймальної комісії;

- вступники, які не з'явилися на фаховий іспит без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі не допускаються; за наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеного вступного випробування з дозволу відповідального секретаря приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу вступних випробувань;

- перескладання фахового іспиту не дозволяється.

Вимоги до абітурієнтів на фаховому іспиті

Фаховий іспит зі спеціальності 025 Музичне мистецтво передбачає оцінку виконавської компетентності абітурієнта за обраним фаховим напрямом: вокал **або** гра на музичному інструменті **або** хорове диригування **за вибором абітурієнта**

Фаховий іспит з музично-виконавської підготовки (за обраним фахом) передбачає виконання абітурієнтом напам'ять **двох різностильових/різножанрових** музичних творів і спрямований на оцінку таких виконавських якостей:

- музичне мислення,
- музична грамотність щодо жанрово-стильової відповідності виконавської інтерпретації музичних творів,
- художньо-технічна майстерність;
- здатність до емоційно-експресивного, художньо переконливого втілення образного змісту музичних творів.

Програма фахового іспиту

1. Вокально-виконавська підготовка

Академічний спів:

1. Арія з опери чи романс
2. Українська народна пісня

Естрадний спів:

1. Твір українського композитора або українська народна пісня в естрадній обробці.
2. Сучасний музичний твір за вибором

Народний спів:

1. Твір українського композитора
2. Українська народна пісня

2. Музично-інструментальна підготовка

Фортепіано, скрипка, гітара, духові інструменти, ударні інструменти

1. Велика (крупна) форма - частина сонати/ концерту або варіації (за вибором абітурієнта)
2. П'єса (музична форма за вибором абітурієнта)

Баян, акордеон

1. Велика (крупна) форма або цикл творів
2. Концертна обробка музичного твору

Бандура

1. Велика (крупна) форма
2. Обробка музичного твору або пісня (з акомпанементом на бандурі)

Духові інструменти, ударні інструменти

Два різностильових різножанрових музичних твори

3. Диригентсько-хорова підготовка

1. Велика (крупна форма) форма – (частина кантати, ораторії, оперна сцена за вибором абітурієнта).
2. Твір без музичного супроводу (a cappella)

Для вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території,

фаховий іспит проводиться дистанційно,

у формі відеозаписів програми

Загальні вимоги до подання відеозаписів програм фахового іспиту

1. Програма фахового іспиту подається у вигляді відеозаписів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Кожен твір програми може бути записаний окремо і надсилатися окремим відео-файлом.

2. У записі не дозволяється використовувати елементи спеціальних ефектів, аудіо-, відеомонтажу, редагування.

3. Перед виконанням музичного твору абітурієнт має в камеру показати свій паспорт з можливістю прочитати його зміст та розглянути фото. Ідентифікація має бути на початку кожного відео-файлу. Демонструючи документ, абітурієнт має назвати своє ім'я і прізвище.

4. До відео-файлів додається текстовий документ, який містить таку інформацію: ім'я і прізвище абітурієнта, назва і композитор твору, який виконується.

5. Файли з відеозаписами та текстовий файл надсилати на електронну адресу Levytska.IM@pdpu.edu.ua в день проведення фахового іспиту.

Порядок оцінювання фахового іспиту

Оцінювання результатів фахового іспиту вступників на вступному випробуванні здійснюється членами фахової комісії, призначеної згідно наказу ректора, за шкалою оцінок від 100 до 200 балів. Вступники, які отримали оцінку нижче 100 балів, не допускаються до участі у конкурсному відборі.

Критерії оцінки з вокально-виконавської підготовки:

Критерії оцінки	Кількість балів
• Художня переконливість вокально-виконавської інтерпретації твору, сценічна культура виконання. • Технічна досконалість (якість інтонування, володіння вокальним диханням, артикуляційна чіткість, дотримання фонетичних норм у вимові поетичного тексту). • Цілісність вербально-інтонаційного і сценічно-комунікативного втілення художньо-образного змісту вокального твору. • Виконавська координованість у співі з акомпанементом (для академічного вокалу) / під фонограму з мікрофоном (для естрадного співу). Відповідність виконання всім критеріям на 90% – 100%.	200-194

• Художня переконливість вокально-виконавської інтерпретації твору, сценічна культура виконання. • Технічна досконалість (якість інтонування, володіння вокальним диханням, артикуляційна чіткість, дотримання фонетичних норм у вимові поетичного тексту). • Цілісність вербально-інтонаційного і сценічно-комунікативного втілення художньо-образного змісту вокального твору. • Виконавська координованість у співі з акомпанементом (для академічного вокалу) / під фонограму з мікрофоном (для естрадного співу). Незначні недоліки у виконанні за 1-2 критеріями: адекватність вимогам – 80% – 89%).	193-187
• Художня переконливість вокально-виконавської інтерпретації твору, сценічна культура виконання. • Технічна досконалість (якість інтонування, володіння вокальним диханням, артикуляційна чіткість, дотримання фонетичних норм у вимові поетичного тексту). • Цілісність вербально-інтонаційного і сценічно-комунікативного втілення художньо-образного змісту вокального твору. • Виконавська координованість у співі з акомпанементом (для академічного вокалу) / під фонограму з мікрофоном (для естрадного співу). Незначні недоліки у виконанні за 3 – 4 критеріями: адекватність вимогам – 70% – 79%.	186-180
• Художня переконливість вокально-виконавської інтерпретації твору, сценічна культура виконання. • Технічна досконалість (якість інтонування, володіння вокальним диханням, артикуляційна чіткість, дотримання фонетичних норм у вимові поетичного тексту). • Цілісність вербально-інтонаційного і сценічно-комунікативного втілення художньо-образного змісту вокального твору. • Виконавська координованість у співі з акомпанементом (для академічного вокалу) / під фонограму з мікрофоном (для естрадного співу) Суттєві недоліки виконання за 1-2 критеріями: адекватність вимогам – 60% – 69%	179-169
• Художня переконливість вокально-виконавської інтерпретації твору, сценічна культура виконання. • Технічна досконалість (якість інтонування, володіння вокальним диханням, артикуляційна чіткість, дотримання фонетичних норм у вимові поетичного тексту). • Цілісність вербально-інтонаційного і сценічно-комунікативного втілення художньо-образного змісту вокального твору. • Виконавська координованість у співі з акомпанементом (для академічного вокалу) / під фонограму з мікрофоном (для естрадного співу). Суттєві недоліки у виконанні за 3-4 критеріями: адекватність вимогам – 50% – 59%	168-158

• Художня переконливість вокально-виконавської інтерпретації твору, сценічна культура виконання. • Технічна досконалість (якість інтонування, володіння вокальним диханням, артикуляційна чіткість, дотримання фонетичних норм у вимові поетичного тексту). • Цілісність вербально-інтонаційного і сценічно-комунікативного втілення художньо-образного змісту вокального твору. • Виконавська координованість у співі з акомпанементом (для академічного вокалу) / під фонограму з мікрофоном (для естрадного співу). Суттєві стабільні недоліки у виконанні за всіма критеріями: адекватність вимогам – 40% – 49%	157-147
• Художня переконливість вокально-виконавської інтерпретації твору, сценічна культура виконання. • Технічна досконалість (якість інтонування, володіння вокальним диханням, артикуляційна чіткість, дотримання фонетичних норм у вимові поетичного тексту). • Цілісність вербально-інтонаційного і сценічно-комунікативного втілення художньо-образного змісту вокального твору. • Виконавська координованість у співі з акомпанементом (для академічного вокалу) / під фонограму з мікрофоном (для естрадного співу). Фрагментарна відповідність виконання критеріям: адекватність вимогам – 30% – 39%	146-132
• Художня переконливість вокально-виконавської інтерпретації твору, сценічна культура виконання. • Технічна досконалість (якість інтонування, володіння вокальним диханням, артикуляційна чіткість, дотримання фонетичних норм у вимові поетичного тексту). • Цілісність вербально-інтонаційного і сценічно-комунікативного втілення художньо-образного змісту вокального твору. • Виконавська координованість у співі з акомпанементом (для академічного вокалу) / під фонограму з мікрофоном (для естрадного співу). Невідповідність виконання за більшістю критеріїв: адекватність вимогам – 20% – 29%	131-118
• Художня переконливість вокально-виконавської інтерпретації твору, сценічна культура виконання. • Технічна досконалість (якість інтонування, володіння вокальним диханням, артикуляційна чіткість, дотримання фонетичних норм у вимові поетичного тексту). • Цілісність вербально-інтонаційного і сценічно-комунікативного втілення художньо-образного змісту вокального твору. • Виконавська координованість у співі з акомпанементом (для академічного вокалу) / під фонограму з мікрофоном (для естрадного співу). Повна невідповідність виконання всім критеріям: адекватність вимогам – 1% – 19 %.	117-100

Критерії оцінки з музично-інструментальної підготовки:

Критерії оцінки	Кількість балів
• Переконливість змістовно-образної інтерпретації твору. • Музична грамотність, жанрово-стильова відповідність інтерпретації твору. • Емоційність, артистизм виконання, володіння агогічною та динамічною пластикою. • Художньо-технічна досконалість, володіння виконавськими навичками звуковибудовування (для струнних інструментів– володіння штрихами, якість інтонування), якість слухового контролю. Виконання критеріїв на 94%-100%.	200-194
• Переконливість змістовно-образної інтерпретації твору. • Музична грамотність, жанрово-стильова відповідність інтерпретації твору. • Емоційність, артистизм виконання, володіння агогічною та динамічною пластикою. • Художньо-технічна досконалість, володіння виконавськими навичками звуковибудовування (для струнних інструментів– володіння штрихами, якість інтонування), якість слухового контролю. Виконання критеріїв на 87%-93%	193-187
• Переконливість змістовно-образної інтерпретації твору. • Музична грамотність, жанрово-стильова відповідність інтерпретації твору. • Емоційність, артистизм виконання, володіння агогічною та динамічною пластикою. • Художньо-технічна досконалість, володіння виконавськими навичками звуковибудовування (для струнних інструментів– володіння штрихами, якість інтонування), якість слухового контролю. Виконання критеріїв на 76%-86%	180-186
• Переконливість змістовно-образної інтерпретації твору. • Музична грамотність, жанрово-стильова відповідність інтерпретації твору. • Емоційність, артистизм виконання, володіння агогічною та динамічною пластикою. • Художньо-технічна досконалість, володіння виконавськими навичками звуковибудовування (для струнних інструментів– володіння штрихами, якість інтонування), якість слухового контролю. Виконання критеріїв на 64%-75%	179-169
• Переконливість змістовно-образної інтерпретації твору. • Музична грамотність, жанрово-стильова відповідність інтерпретації твору. • Емоційність, артистизм виконання, володіння агогічною та динамічною пластикою. • Художньо-технічна досконалість, володіння виконавськими навичками звуковибудовування (для струнних інструментів– володіння штрихами, якість інтонування), якість слухового контролю.	168-158

контролю.	
Виконання критеріїв на 53%-63%	
• Переконливість змістовно-образної інтерпретації твору. • Музична грамотність, жанрово-стильова відповідність інтерпретації твору. • Емоційність, артистизм виконання, володіння агогічною та динамічною пластикою. • Художньо-технічна досконалість, володіння виконавськими навичками звуковибудовування (для струнних інструментів– володіння штрихами, якість інтонування), якість слухового контролю.	157-147
Виконання критеріїв на 42%-52%	
• Переконливість змістовно-образної інтерпретації твору. • Музична грамотність, жанрово-стильова відповідність інтерпретації твору. • Емоційність, артистизм виконання, володіння агогічною та динамічною пластикою. • Художньо-технічна досконалість, володіння виконавськими навичками звуковибудовування (для струнних інструментів– володіння штрихами, якість інтонування), якість слухового контролю.	146-132
Виконання критеріїв на 31%-41%	
• Переконливість змістовно-образної інтерпретації твору. • Музична грамотність, жанрово-стильова відповідність інтерпретації твору. • Емоційність, артистизм виконання, володіння агогічною та динамічною пластикою. • Художньо-технічна досконалість, володіння виконавськими навичками звуковибудовування (для струнних інструментів– володіння штрихами, якість інтонування), якість слухового контролю.	131-118
Виконання критеріїв на 20%-30%	
• Переконливість змістовно-образної інтерпретації твору. • Музична грамотність, жанрово-стильова відповідність інтерпретації твору. • Емоційність, артистизм виконання, володіння агогічною та динамічною пластикою. • Художньо-технічна досконалість, володіння виконавськими навичками звуковибудовування (для струнних інструментів– володіння штрихами, якість інтонування), якість слухового контролю.	117-100
Виконання критеріїв на 01%-19%.	

Критерії оцінки з диригентсько-хорової підготовки:

Критерії оцінки	Кількість балів
• Художня переконливість, досконалість та самобутність творчої інтерпретації художнього образу (на основі розуміння драматургії хорового твору) , сценічна культура виконання. • Технічна досконалість та семантична виразність мануальної техніки : доречне і ефективне застосування різноманітних видів ауфтакту, диригентських сіток, прийомів голосоведіння, нюансування,	200-194

фразування, артикуляційно-штрихової палітри, використання комплексу мануальних та немануальних засобів виразності, зовнішня і внутрішня виразність у свободі рухів тощо). • Цілісність та стилістична адекватність втілення художньо-образного змісту хорового твору. Відповідність виконання всім критеріям на 90% – 100%.	
• Художня переконливість, досконалість та самобутність творчої інтерпретації художнього образу (на основі розуміння драматургії хорового твору), сценічна культура виконання. • Технічна досконалість та семантична виразність мануальної техніки : доречне і ефективне застосування різноманітних видів ауфтакту, диригентських сіток, прийомів голосоведіння, нюансування, фразування, артикуляційно-штрихової палітри, використання комплексу мануальних та немануальних засобів виразності, зовнішня і внутрішня виразність у свободі рухів тощо. • Цілісність та стилістична адекватність втілення художньо-образного змісту хорового твору. Незначні недоліки у виконанні за 1-2 критеріями: адекватність вимогам – 80% – 89%).	193-187
• Художня переконливість, досконалість та самобутність творчої інтерпретації художнього образу (на основі розуміння драматургії хорового твору), сценічна культура виконання. • Технічна досконалість та семантична виразність мануальної техніки : доречне і ефективне застосування різноманітних видів ауфтакту, диригентських сіток, прийомів голосоведіння, нюансування, фразування, артикуляційно-штрихової палітри, використання комплексу мануальних та немануальних засобів виразності, зовнішня і внутрішня виразність у свободі рухів тощо. • Цілісність та стилістична адекватність втілення художньо-образного змісту хорового твору. Незначні недоліки у виконанні за 3 – 4 критеріями: адекватність вимогам – 70% –79%.	180-186
• Художня переконливість, досконалість та самобутність творчої інтерпретації художнього образу (на основі розуміння драматургії хорового твору), сценічна культура виконання. • Технічна досконалість та семантична виразність мануальної техніки: доречне і ефективне застосування різноманітних видів ауфтакту, диригентських сіток, прийомів голосоведіння, нюансування, фразування, артикуляційно-штрихової палітри, використання комплексу мануальних та немануальних засобів виразності, зовнішня і внутрішня виразність у свободі рухів тощо. • Цілісність та стилістична адекватність втілення художньо-образного змісту хорового твору. Суттєві недоліки виконання за 1-2 критеріями: адекватність вимогам – 60% – 69%	179-169
• Художня переконливість, досконалість та самобутність творчої інтерпретації художнього образу (на основі розуміння драматургії хорового твору), сценічна культура виконання. • Технічна досконалість та семантична виразність мануальної техніки: доречне і ефективне застосування різноманітних видів ауфтакту, диригентських сіток, прийомів голосоведіння, нюансування, фразування, артикуляційно-штрихової палітри, використання комплексу мануальних та немануальних засобів виразності, зовнішня і	168-158

внутрішня виразність у свободі рухів тощо. • Цілісність та стилістична адекватність втілення художньо-образного змісту хорового твору. Суттєві недоліки у виконанні за 3-4 критеріями: адекватність вимогам – 50% – 59%	
• Художня переконливість, досконалість та самобутність творчої інтерпретації художнього образу (на основі розуміння драматургії хорового твору), сценічна культура виконання. • Технічна досконалість та семантична виразність мануальної техніки: доречне і ефективне застосування різноманітних видів ауфтакту, диригентських сіток, прийомів голосоведіння, нюансування, фразування, артикуляційно-штрихової палітри, використання комплексу мануальних та немануальних засобів виразності, зовнішня і внутрішня виразність у свободі рухів тощо. • Цілісність та стилістична адекватність втілення художньо-образного змісту хорового твору. Суттєві стабільні недоліки у виконанні за всіма критеріями: адекватність вимогам – 40% – 49%	157-147
• Художня переконливість, досконалість та самобутність творчої інтерпретації художнього образу (на основі розуміння драматургії хорового твору), сценічна культура виконання. • Технічна досконалість та семантична виразність мануальної техніки: доречне і ефективне застосування різноманітних видів ауфтакту, диригентських сіток, прийомів голосоведіння, нюансування, фразування, артикуляційно-штрихової палітри, використання комплексу мануальних та немануальних засобів виразності, зовнішня і внутрішня виразність у свободі рухів тощо. • Цілісність та стилістична адекватність втілення художньо-образного змісту хорового твору. Фрагментарна відповідність виконання критеріям: адекватність вимогам – 30% – 39%	146-132
• Художня переконливість, досконалість та самобутність творчої інтерпретації художнього образу (на основі розуміння драматургії хорового твору), сценічна культура виконання. • Технічна досконалість та семантична виразність мануальної техніки: доречне і ефективне застосування різноманітних видів ауфтакту, диригентських сіток, прийомів голосоведіння, нюансування, фразування, артикуляційно-штрихової палітри, використання комплексу мануальних та немануальних засобів виразності, зовнішня і внутрішня виразність у свободі рухів тощо. • Цілісність та стилістична адекватність втілення художньо-образного змісту хорового твору. Невідповідність виконання за більшістю критеріїв: адекватність вимогам – 20% – 29%	131-118
• Художня переконливість, досконалість та самобутність творчої інтерпретації художнього образу (на основі розуміння драматургії хорового твору), сценічна культура виконання. • Технічна досконалість та семантична виразність мануальної техніки: доречне і ефективне застосування різноманітних видів ауфтакту, диригентських сіток, прийомів голосоведіння, нюансування, фразування, артикуляційно-штрихової палітри, використання комплексу мануальних та немануальних засобів виразності, зовнішня і внутрішня виразність у свободі рухів тощо.	117-100

Цілісність та стилістична адекватність втілення художньо-образного змісту хорового твору. Повна невідповідність виконання всім критеріям: адекватність вимогам – 1% –19 %.	
--	--

Рекомендована література для підготовки до фахового іспиту

Вокально-виконавська підготовка

Базова

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу [посібник для музичних вузів]. Київ, 2000. 68 с.
2. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу. Хрестоматія: навчальний посібник. Київ, 2016. 216 с.

Допоміжна

1. Колодуб І. С. Практичні поради педагога-вокаліста. Київ, 2010. 54 с.
2. Кузьмічова В. А. Конспект лекцій до практичних занять з курсу «Методика викладання дисциплін кваліфікації (вокал)». Харків, 2020. 35 с.
3. Кушко Я. С. Методика навчання співу: посібник з основ вокальної майстерності. Тернопіль, 2010. 288 с.
4. Овчаренко Н. Основи вокальної методики: науково-методичний посібник. Кривий Ріг, 2006. 116 с.

Музично-інструментальна підготовка

Базова

1. Воробкевич Т. П. Методика викладання гри на фортепіано. Львів, 2001. 144 с.
2. Давидов М. А. Школа виконавської майстерності баяніста. Київ, 1998. 110 с.
3. Демидова М. Г., Левицька І. М., Новська О. Р. Основний музичний інструмент: навчальний посібник. Одеса: Університет Ушинського, 2020. 200 с.
4. Дутчак В. Г. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя : монографія. Івано-Франківськ, 2013. 488 с.
5. Крупей М. В. Теоретичні основи формування виконавської майстерності саксофоніста : посіб. для вищ. та серед. навч. закл. культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації. Одеса : Астропринт, 2014. 496 с.
6. Михайленко М. П. Методика навчання гри на шестиструнній гітарі. К.: Книга, 2003. 248 с.

Допоміжна

1. Гуральник Н. П. Українська фортепіанна школа ХХ століття в контексті музичної педагогіки : історико-методологічні та теоретико-технологічні аспекти : [монографія]. Київ, 2007. 460 с.
2. Кашкадамова Н. Б. Історія фортепіанного мистецтва ХІХ сторіччя : підручник. Тернопіль, 2006. 608 с.

3. Пуриц І. Г. Гра на баяні: Методичні статті. Тернопіль, 2007. 232 с.
4. Чуріков В. В. Раціональне використання аплікатури при грі на саксофоні. Харків : ХНІМ, 1996. 42 с.

Диригентсько-хорова підготовка

Базова

1. Заруба Е., Растригіна А. Хрестоматія з хорового диригування: навчально-методичний посібник для музичних відділень мистецьких факультетів. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2004. 104 с.
2. Прокулевич О. Основи хорового диригування : навчальний посібник. Умань, 2016. 140 с.
3. Смирнова Т. А. Хорознавство. Харків, 2018. 180 с.

Допоміжна

1. Доронюк В. Курс техніки диригування. Івано-Франківськ, 2004. 30 с.
2. Доронюк В. Методика викладання диригування. Івано-Франківськ, 2005. 42 с.
3. Заболотний І. Основи хорознавства. Суми, 2006. 186 с.
4. Зимовець Ю. М. Основи диригентської техніки. Методичний посібник. Херсон, 2004.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека національної музичної академії України. Режим доступу: <https://lib.knmau.com.ua/>
2. Бібліотека Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової. Режим доступу: <https://odma.edu.ua/biblioteka/>
3. Твори українських композиторів. Режим доступу: <https://library.pdpu.edu.ua/>
4. Класична музика в сучасній обробці. Режим доступу: <https://www.youtube.com/>